Langsiktig plan for Kompetanseløftet i Trøndelag

2024 - 2026

Vi skal ha barnehager og skoler som gir muligheter for alle barn og unge – uavhengig av sosial, kulturell og språklige bakgrunn, kjønn, kognitive og fysiske forskjeller. Det krever inkluderende fellesskap og tidlig innsats (Meld. St. 6 2019–2020).

Hensikten med langsiktig plan er å skape forutsigbarhet for relevante aktører innenfor tilskuddsordningen som knyttes til Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis (Kompetanseløftet). Planen berører tre hovedområder; 1. Mål og målgruppe, 2. Prinsipper for fordeling av økonomi, og 3. Planlagte fellestiltak. Planen peker også på saksgang og forvaltning av ordningen og er i tråd med føringene i retningslinjene for lokal kompetanseutvikling[1].

I Kompetanseløftet ligger fem elementer:

- tilskuddsordningen (som dekkes av denne planen)
- videreutdanning
- nettressurser
- nettverksbygging mellom Statped og universitet og høgskoler (UH)
- videreutvikling av oppfølgingsordningen.

I planleggingen av kompetanseutvikling knyttet til laget av ansatte rundt barn og elever, er det naturlig å se disse elementene i sammenheng. Kompetanseløftet skal også ses i sammenheng med kompetanseutvikling innenfor Rekom og Dekom, og understøtte dette arbeidet. Dette krever god samhandling mellom de utviklingspartnerne fra UH som er samarbeidspartnere i Rekom-, Dekom- og Kompetanseløftet.

1. Mål for ordningen

Tilskuddsordningen er statens bidrag for å understøtte eiernes arbeid for å ha riktig og nødvendig kompetanse, og for å forbedre kvaliteten på tjenestene jf. sektormålene for barnehage og skole[2]. Eierne har et selvstendig ansvar for kvalitetsutvikling, men ordningen skal støtte eierne i dette arbeidet.

Målet med ordningen er at:

- alle barn og unge skal ha et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole
- alle barn og unge skal få utvikle seg, oppleve en meningsfull hverdag, mestre, lære og trives - uavhengig av sine forutsetninger
- barnehager, skoler, PP-tjenesten og andre i laget rundt barn og unge, skal samarbeide om å skape inkluderende fellesskap

Dette innebærer at kommuner, fylkeskommuner og private eiere skal:

- se det spesialpedagogiske tilbudet i sammenheng med det allmennpedagogiske
- ha samarbeidskompetanse for å kunne bygge et godt lag rundt barn og elever

[1] https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2020-12-22-3201
[2] https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/lokal-kompetanseutvikling/vurdere-behov-tiltak/#a156810

- ha kompetanse på høyfrekvente[3] utfordringer, men også på de mer sammensatte og relativt komplekse utfordringene
- ha kompetanse til å se når det vil være nødvendig å hente inn spesialisert kompetanse og veiledning fra Statped

Det er også et mål at partnerskapet skal styrke lærerutdanningene, og gjøre disse mer relevante for sektor.

2. Målgruppe for ordningen

Målgruppen for kompetanseløftet er ledere og ansatte[4] i barnehager, skoler, SFO, PP-tjenesten og andre i laget rundt barnet.

3. Fellestiltak for hele Trøndelag

Mange nettverk har samme utfordringsbilde, og dermed overlappende behov. Det er kapasitetskrevende å utvikle tiltak – og i noen tilfeller vil vi derfor være tjent med å utvikle tiltak i fellesskap som *kan* benyttes av flere. Utviklingen av fellestiltak er effektiviserende for UH, og det kan gi virksomhetene en større gevinst gjennom samarbeid med andre kompetansemiljø og nettverksarbeid.

Det er spesielt 4 hensyn som er sentrale i utviklingen av fellestiltak:

a) Tiltakene må treffe lokalt, og de må derfor være fleksible
b) Tiltakene skal bidra til god utnyttelse av kapasiteten i UH
c) Tiltakenes omfang og varighet skal skape forutsigbarhet for partene
d) Tiltakene må ha en balansert intensitet og bidra til et godt momentum sett opp mot det øvrige lokale arbeidet i partnerskapene

For å få effekt av felles kompetansetiltak i laget rundt barn og elever, betinger dette lokal forankring, rolleavklaringer og god oppfølging av tiltaket før, under og etter tiltaksperioden – i det lokale partnerskapet. I utviklingen av fellestiltak må alltid behovet for kompetanse balanseres opp mot kapasiteten til å drive kollektive læringsprosesser. Fleksibilitet og tilpasning i tilbudene vil være helt avgjørende for å oppnå intensjonene med ordningen; nemlig å bidra til økt kompetanse for å fremme gode og inkluderende praksiser i barnehager og skoler.

Evalueringer underveis medfører justeringer, både med hensyn til innhold, organisering og varighet i fellestiltakene.

Samarbeidsforum for Kompetanseløftet har med bakgrunn i felles behov i Trøndelag, planlagt og utviklet fellestiltak, i samarbeid med kompetansenettverkene, Statped og UH. SEPU er i tillegg til regional UH (DMMH, Nord universitet og NTNU), samarbeidspartnere i tiltaket *Inkluderende praksis i barnehager og skoler.*

I Perioden 2021-2023 har *refleksjonsverktøyet Inkluderingsanalysen* vært et fellestiltak, og blitt gjennomført i fire puljer, med opplæringsløp på ett semester per pulje. Tiltaket er avsluttet per 2024, men har også spor inn i fellestiltaket *Inkluderende praksis i barnehage og skole*.

[3] ADHD – høyt aktivitetsnivå, konsentrasjon- og oppmerksomhetsproblematikk, Språk- og talevansker, Lese- og skrivevansker, Matematikkvansker, Atferdsvansker, Sammensatte lærevansker, Barn med forsinket språkutvikling og språkvansker (bhg), Sosio-emosjonelle vansker, Autismespekterforstyrrelser, Alvorlig skolefravær, Syns- og audiopedagogikk og ASK.

[4] Begrepet ansatte dekker også lærlinger/lærekandidater.

Vedlegg 1 beskriver fellestiltaket *Inkluderende praksis i barnehager og skoler,* og bygger på en større workshop i et utvidet samarbeidsforum. Det er forankret i samarbeidsforum og er fundamentert i fellestiltaket *refleksjonsverktøyet Inkluderingsanalysen*. Analyse, utviklings- og planleggingsfase har gått over 1,5 år – og tiltaket har blitt inndelt i tre ulike, valgbare spor. Pulje 1 startet opp i 2024.

Nettverk som eventuelt ønsker å delta i pulje 2, starter planleggingen med sine faste partnere, samt arbeidsgruppa for fellestiltaket i 2025, og melder eventuelt behov om midler til dette i beslutningsgrunnlag for 2026. En eventuell oppstart for pulje 2 vil bli i løpet av 2026.

4. Økonomi og forvaltning

I Trøndelag har samarbeidsforum for Kompetanseløftet vedtatt pro rata-tildeling til kompetansenettverkene. Samarbeidsforum har besluttet en fordelingsnøkkel basert på de 11 nettverkenes elevtall[5]/barnetall, samt et grunntilskudd som gir en rimelig fordeling. Når partnerskapene leverer beslutningsgrunnlaget, skal de forholde seg til den forhåndstildelte rammen. Dersom nettverk ønsker å benytte fellestiltaket Inkluderende praksis (ett av de tre valgbare sporene) som sitt/ett av sine lokale tiltak, skal også dette meldes inn via beslutningsgrunnlaget – og da innenfor den forhåndsrammen som blir gitt.

Samarbeidsforum har, som tidligere nevnt, besluttet å tildele midler til fellestiltak som alle nettverk kan ta del i. Andelen som settes av til fellestiltak vil avhenge av prioriteringer i den langsiktige planen – og vil årlig besluttes i årets første møte i samarbeidsforum. Se for øvrig forrige avsnitt, samt beskrivelse av faste årlige tildelinger.

I NOU 2022:13 mener utvalget at det er nødvendig å styrke nettverkene, og foreslår at en større andel av midlene kan brukes til koordinatorfunksjoner. Dette vil være særlig viktig for å ivareta små enkeltstående barnehager og små kommuner, og kommuner med mange små enheter. Ved å styrke koordinatorfunksjoner for nettverkene, mener utvalget at prosesser og kompetansebehov kan samordnes bedre. Samarbeidsforum har derfor vedtatt å tildele midler til koordinering i begrenset omfang.

Å koordinere innebærer å:
- være bindeledd mellom de ulike aktørene; UH/Statped, barnehager/skoler, PP-tjenesten, ledere, kommuner og fylkeskommuner
- ha ansvar for opprettelse og kontinuerlig arbeid med årshjul og møteplan
- facilitere møtearenaer
- støtte eierne og UH i arbeidet med den langsiktige kompetanseutviklingsplanen og å rapportere på midler
- sikre god informasjonsflyt i nettverket, følge opp og involvere aktuelle samarbeidspartnere
- støtte eierne og UH i å sikre sammenhenger mellom Kompetanseløftet, Rekom og Dekom.

For at kompetansenettverkene og UH skal få utbetalt midler, må beslutningsgrunnlagene være innenfor kriteriene og kompetanseløftets intensjoner:

1. Kompetansetiltakene skal møte lokalt definerte behov. Behovsbeskrivelsene skal være basert på vurderinger i barnehager, skoler og PP-tjenester, og på faglig dialog med UH. Vurderingene av behov for kompetanseutvikling skal forankres i den enkelte virksomhet på en måte som involverer ansatte og ledere.

[5] Begrepet elev dekker også lærlinger/lærekandidater

2. Midlene skal brukes til arbeidsplassbasert kompetanseutvikling. Tiltakene skal fremme kollektive prosesser for profesjonsutvikling som bidrar til praksisforbedring.
3. Tiltakene skal gjennomføres i partnerskap mellom kompetansenettverkene/eierne og UH. Eiere og UH skal samarbeide om å vurdere kompetansebehovene, planlegge og gjennomføre tiltak i barnehager, skoler og PPT.
4. Tiltakene skal ha en tverrfaglig tilnærming.

Faste årlige tildelinger:
Det settes av kr 300.000,- til møtevirksomhet.

Det settes av kr 200.000,- til hver UH-institusjon i regionenen som et grunntilskudd for å være partner i fellestiltaket Inkluderende praksis (dette skal dekke arbeidet som partner til PPT-ledernettverket, arbeidet i arbeidsgruppa for fellestiltaket Inkluderende praksis og arbeidet med den årlige erfaringskonferansen).

PPT-ledernettverket mottar 200.000,- som et fast beløp hvert år. Midlene er knyttet til PP-tjenesten sitt arbeid med lokal kompetanseutvikling i barnehager, skoler og SFO. Arbeidsgruppen for fellestiltaket Inkluderende praksis skal være UH-partnere for PPT-ledernettverket. Det lages en langsiktig plan for arbeidet, og det må rapporteres på lik linje med andre tilskuddsmottakere.

Samarbeidsforum har vedtatt at det skal utbetales midler til koordinering. Det utbetales et flatt tillegg på 100.000,- til alle 11 kompetansenettverk, i tillegg vil Trondheim/Malvik motta 200.000,-. Det vil si et totalt beløp på 1.300.000,-

Saksgang:

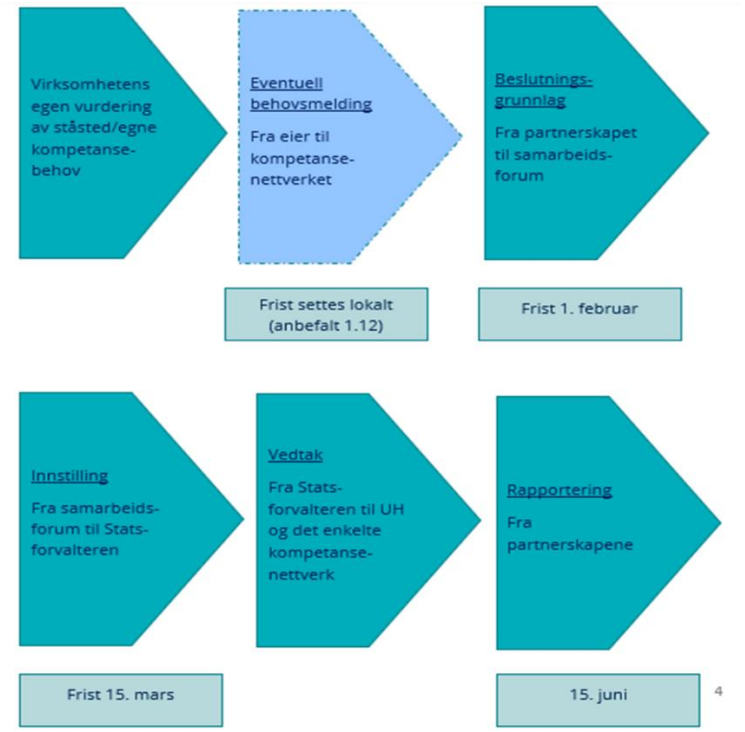

5. Evaluering

Samarbeidsforum har et årlig stopp-punkt for å evaluere/rullere planen.

Vedlegg

1) Beskrivelse for fellestiltaket *Inkluderende praksis for barnehage og skole*
2) Årshjul for tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling for 2025
3) Skjema for behovsmelding
4) Skjema for beslutningsgrunnlag
5) Oversikt over partnerskapene innenfor Kompetanseløftet i Trøndelag